

Místa magické síly a energie

Výpravy k památným stromům na Mariánskolázeňsku

Pastýřský buk v Lazech
Jilm ve Vlkovicích
Jasan pana Šolce
Rájovský javor

Pastýřský buk v Lazech

Souřadnice GPS: 50°3'7.466"N, 12°38'5.904"E

Buk lesní (*Fagus sylvatica*) s obvodem kmene 617 centimetrů, který podle pověsti vyrostl ze zapomenuté ovčácké hole, získal 2. místo v celostátním hlasování o titul Strom roku 2003. Ochrana stromu byla vyhlášena v roce 1995.

Rozložitý Pastýřský buk, který vzdoruje již 200 let drsným horským podmínkám v nadmořské výšce 807 metrů, má rozložitou korunu počínající 1,5 metru nad zemí; zde se kmen stromu dělí na trojici hlavních větví tvořících základ pokroucené a propletené korony.

K Pastýřskému buku se vydáme z bývalé návsi Horních Lazů (nad Lázněmi Kynžvartem) po silnici vedoucí na severovýchod do Krásné Lípy. Po 320 metrech poprvé spatříme náš cíl průhledem přes zahradu mezi domy vlevo od silnice a po dalších 100 metrech dojdeme po silnici k informační tabuli. Odtud je to k Pastýřskému buku už jen 100 metrů stoupání po okraji pastviny.

Jilm ve Vlkovicích

Souřadnice GPS: 49°56'58.388"N, 12°44'14.393"E

Jilm horský drsný (*Ulmus glabra subsp. scabra*) vysoký 29 metrů s obvodem kmene 521 centimetrů roste v zahradě domu č.p. 17 ve Vlkovicích v nadmořské výšce 667 metrů. Jilm ve Vlkovicích byl prohlášen za památný strom v roce 1993.

Mohutný kmen se přibližně 3 metry nad zemí rozděluje na dvě hlavní větve, které dalším větvením tvoří korunu vysokou 29 metrů a širokou 18 metrů. V koruně byla umístěna bezpečnostní vazba zabraňující rozlomení stromu. V srpnu 2011 udeřil do jilmu blesk, jehož stopy jsou na povrchu stromu dobře patrné.

Z železniční zastávky Vlkovice dojdeme po 500 metrech na nově rekonstruovanou náves, od budovy radnice je k jilmu necelých 100 metrů po silnici směrem na Mariánské Lázně. Pěkný pohled na statný strom je rovněž z polní cesty mezi zahradami domů č.p. 17 a 38.

Jasan pana Šolce

Souřadnice GPS: 49°55'14.531"N, 12°36'2.616"E

Jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) s obvodem kmene 214 centimetrů, získal 4. místo v celostátním hlasování o titul Strom roku 2006.

Asi 130 let starý jasan vysoký 16 metrů roste na pastvině u bývalé křižovatky cest jihozápadně od Nového chodovskohuťského rybníka. Strom byl v minulosti poškozován paseným dobyt看em, který zde vyhledával stín a přitom ničil kořeny i povrch kmene. O ochranu stromu se zasloužil pan Josef Šolc z Mariánských Lázní, který si pozemek s jasanem pronajal, odkryté kořeny zasypal zeminou, ošetřil poranění kmene a odstranil necitlivě přibitý myslivecký posed.

Od autobusové zastávky v Chodovské Huti se vydáme po silnici směrem na Plánskou Huť. Po 70 metrech odbočíme doleva, přejdeme můstek přes Huťský potok a pokračujeme 250 metrů po cestě mezi zahradami. Od posledního domu je k Jasanu pana Šolce necelých 200 metrů po polní cestě.

Rájovský javor

Souřadnice GPS: 49°59'32.601"N, 12°46'13.311"E

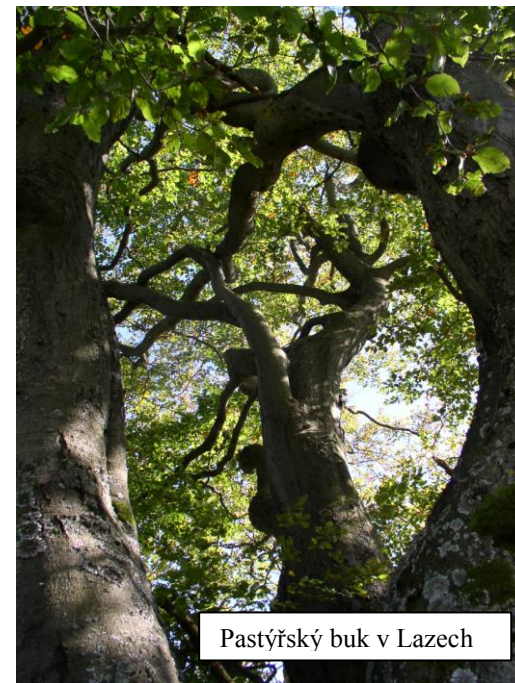
Rájovský javor, který je považován za jeden z nejkrásnějších javorů klenů u nás, byl prohlášen za památný strom v roce 1985.

Osamocený javor klen (*Acer pseudoplatanus*) s obvodem kmene 514 centimetrů roste na severním okraji mělkého údolí jihovýchodně od vsi Rájov. Stáří majestátního stromu vysokého 17 metrů je odhadováno na více než 250 let; jeho rozložitá koruna má šířku 19 metrů a výšku 15 metrů.

Výpravu k Rájovskému javoru začneme u autobusové zastávky v Rájově, od které jdeme po silnici 80 metrů směrem na Mariánské Lázně a odbočíme doleva cestou mezi domy. Po 350 metrech přejdeme silnici Mariánské Lázně – Bečov a pokračujeme pastvinami nebo po okraji podmáčeného údolíčka cca 500 metrů (téměř k druhému elektrickému vedení protínajícímu pastviny). Doporučujeme pro jistotu předem zkontrolovat, zda na pastvinách nepobývají zvědavé krávy.

K památným stromům se můžete vydat i na kole s Cykloportálem Karlovarského kraje (www.kr-karlovarsky.cz/cyklo)

Významným odborným pracovištěm pro dokumentaci starých a památných stromů v České republice je Přírodovědné oddělení Sokolovského muzea (www.omks.cz/cz/)

Pastýřský buk v Lazech

V roce 2011 vydala, v rámci podpory cestovního ruchu, obecně prospěšná společnost MAS 21, o.p.s., Plzeňská 32, Velká Hleďsebe. Text a foto: RNDr. Jiří Bytel. Tento projekt byl realizován za finanční podpory Karlovarského kraje.